

## ПОЧЕРК БУТТЯ

### 1

Звісно, одразу після будівництва греблі перша ж повінь принесла з собою велику воду зі сторони Абіссінського плато. Стихія змінила ландшафт, тому нубійці та нечисленні арабські племена кочівників почали покидати ці землі та мігрувати, змінюючи місце проживання у пошуках нових домівок. Деякі пішли за греблю, а інші, як вода втихомирилась, оселилися тут, на висотах, щоб убезпечити себе від подальших повеней. Та першим серед усіх був шейх Гаріб — він прийшов у землю, де сталась історія, яку я вам розповідаю, без роду без племені. Ніхто не знав ані хто він, ані звідки. Шейх просто взяв і оселився тут, поблизу від обеліска фараонових часів. Там, у затонулому храмі неподалік і християнському монастирі, побудованому на його руїнах, подекують, і справді зберігався справжній обеліск, прихований глибинами озера.

Біля обеліска він й оселився, звивши своє гніздечко. Узяв собі господарської землі, скільки міг обробити, припнув козу і почав жити. З часом сюди приходили інші люди і, звикнувши до присутності дивного шейха, залишалися вести господарство. Будували свої кам'яні будинки, орудували сокирами, пробивали крізь сухі піски пустелі шлях до життя. Посадили пальми, добували собі харч риболовлею і мисливством, і так до шейха Гаріба стало приходити

все більше і більше люду, в хороші й погані часи. Вони зверталися до мудреця за допомогою щоразу, коли щось їх тривожило, наприклад, вражала хвороба чи ставалася крадіжка або злий дух трапився на шляху. Кожного, кого вкусила змія чи звів із глузду джин, приводили до шейха. Зазвичай він просив залишитися з постраждалим на самоті, після чого той одужував. Тож люди так і прозивали старого, з любов'ю, «шейх» і жили з ним у мирі та злагоді, аж поки не з'явився Абу Джанзір. Він приніс із собою з пустелі піски підозрілості та недовіри у стосунках проміж людьми, і те, що я вам зараз розкажу, довгий час залишалось у мене в пам'яті, яка намагалася зберегти всі події.

Та спершу я змушений зізнатися, що сповідь спалює мені серце. Те, що я як оповідач розповім вам про Абу Джанзіра, — це особисте, може, воно нікому й не знадобиться, але я розповім усе як є. Біль змушує мене з подивом переглядати події, про які йдеться, коли я розповідатиму про себе та Абу Джанзіра. Та ви мусите вислухати мене, бо в цьому — суть історії, яку ви хочете почути.

Що дивує мене найбільше і ніяк не покине карпати моє серце та розум, так це несхожість між мною та тим, хто мешкає у підводних руїнах фараонового храму, і разом із тим якась подібність, що нас об'єднує, попри час і відстань. Глибоко докопавшись до суті, переконаєшся, що ми обидва були учасниками одного й того ж ланцюга подій і наші протиріччя нас дивним чином лише зводили разом. Він — від злету і до падіння, я — до того, що заговорив, вирвавшись із цілковитої німоти. Я теж довго мовчав, як і Абу Джанзір.

Я уродився вже таким, як є. Він же — приречений

на довге важке життя, і його прокляття — бути переслідуваним людьми. Мені судилося говорити, переповідати людям його історію, яку я ношу в пам'яті й серці та виснажливо довгий час змушений був тримати при собі. Люди завжди страждали від його свавілля або полювали на нього. Що ж до мене, то я розповідаю історії, які допомагають людям зрозуміти, як можна відвернути від себе біду. Він знищує тих, хто женеться за ним, я ж даю слова життя тим, хто готовий мене почути. Поки люди переслідуватимуть Абу Джанзіра так ненависно й люто, я буду змушений переслідувати їх із моїми пересторогами. Бо інакше — абсолютне і явне знищення тих, хто потрапить йому під гарячу руку.

Зрештою, залишається єдине, що нас по-справжньому об'єднує. Ми обоє приречені на довге, сповнене болю життя, і в цьому болю розкриваються взаємозв'язки між усім сущим. Тривале життя — це приголомшлива кара для таких, як ми, які бачили далекі кордони, але приросли до свого коріння і не здатні зсунутися з місця, аби опинитися разом у далекому світі.

Вам варто знати, що Абу Джанзір дотепер страждає від ланцюгів, прикутих до його тулуба, і від довгого безсмертного життя. Я ж мучуся від своєї нескінченної історії, але відповідальність за неї тримає мене пов'язаним і з пустелею, і з цими ланцюгами, і з роллю, відігравати яку вготовано мені долею. Як оповідач, я тепер можу змалювати вам усе так, як відбувалося насправді, не беручи більше участі у тих подіях. Це знімає з мене великий тягар, тож слухайте решту моєї сповіді з чистим розумом.

Велика вантажівка розвернулася на горі, спустилася піщаним схилом і з гудінням і дзижчанням мотора поїхала рівниною, вкритою невисокими кам'яними будівлями. Автомобіль видавав неприємний звук і плювався з-під товстих коліс вихлопом, упереміш із дрібним піском, що осідав за вантажівкою брудною хмарою. Рівнина була неширокою — зі сходу й заходу обмежена високими горами, а на півдні розкинувся величезний піщаний простір, що виходив на береги неозорого озера.

Велика вода прибувала з півдня, тож на березі вже чекали кілька рибальських човників на веслах. Далеко на півночі виднілися височенні піщані пагорби, скелі та гори, що перемешувалися з пустелею. Ці місцини були справжнім випробуванням для тих, хто намілювався їм кинути виклик, хто ризикнув потривожити пустелю. Сахара. Між нею і пасмами суші, що закінчувались озером, існував незбагнений зв'язок, наповнений загадками і таємницями.

Марван-бей висунув голову з вікна вантажівки й уже деякий час визирив, роздивляючись околиці. Він нервово реагував на гучний шум двигуна й намагався завести розмову з Аріфом аль-Бішарі, що сидів за кермом. Марван вголос висловлював своє здивування від побаченого дорогою й вже звик до того, що його супутник не відповідає — Аріф лише витирив свою бронзову шкіру краєм легкої білої шалі, мокрою від рясного солоного поту. Іноді він на мить переводив погляд на співрозмовника, а потім поспішав очима назад на вибоїсту дорогу. Протягом усієї довгої подорожі аль-Бішарі не вимовив і двох реплік, що аж ніяк

не засмучувало Марвана, оскільки той знав про мовчазну, задумливу натуру Аріфа. Він розумів особливу природу, в якій сформувався аль-Бішарі: стихію, яка понад усе цінувала тишу, що спонукала до зміцнення зв'язків між особистістю і суворою природою пустелі. Аріф, як і сама пустеля, був лаконічним. Рамки кадру тут зливаються, об'єднуючись у людині й місці, де та проживає, у крихкій буденності існування.

Хоч аль-Бішарі давно вже покинув своє кочове плем'я і залишив промисел верблюдів на користь подорожам пустелею, його характер не змінився через часте спілкування з іноземцями та незнайомцями. Марван-бей із притаманною йому пристрасстю також усім серцем любив пустелю і, маючи відповідну освіту й гроші, зміг стати знавцем цих суворих пісків і гір, що то тут, то там розкинулися всією країною. Його прив'язаність до пустелі межувала з божевіллям, і він часто тільки те й робив, що жив у подорожах між Східною та Західною Сахарою, досліджував нові землі та займався полюванням. Їхні шляхи з аль-Бішарі перетнулися якраз на ґрунті спільної любові до пустельних подорожей, в яких Аріф виступав обізнаним гідом, а Марван-бей мав змогу похизуватися майстерністю своєї стрільби з рушниці. Гієни, вовки, олені, лисиці, тхори та інші обережні істоти, яких багато у величезній пустелі, не могли убезпечитися від його навченої руки.

Чергового разу друзі зустрілися, коли Аріф приїхав до Марвана аби витягнути того з Каїра на ділову угоду. Тоді якраз він і повідомив товариша, що їхнє плем'я відкрило полювання на Абу Джанзіра, та, втім, невдале. Аль-Бішарі розповідав багато жахливого про цього чудовиська, він був засмучений і ображений. Так його не кривдили за все його попереднє

життя. І ні, образила його навіть не сама невдача у полюванні на Абу Джанзіра, а все разом: і те, що він утратив ціле стадо верблюдів, і загибель двох учасників експедиції, хоча таке іноді трапляється. Жахлива, колосальна трагедія! І до того ж його дядько тоді був смертельно поранений і позбувся нижньої половини тулуба. І все це приниження сталося за якусь одну ніч.

Розмова про Абу Джанзіра точилася тоді, коли обоє подорожуючих уже відпочивали на невеликій фермі, яку спеціально облаштували для мисливських потреб: увесь вільний простір тут був заповнений клітками з усілякими чудовиськами, через що не стихав постійний звірячий лемент.

Аріф підійшов до важливої для нього теми з усією прямою й одразу сказав, що звертається до Марван-бея, знаючи про його особливі таланти й майстерність у полюванні на всіляку звірину. Він вправно вмів стріляти чудовиськ, що бігають пустелею. Проходячи повз численні клітки з гепардами, гіенами, лисицями, оленями та рептиліями — кожен окремо, — Аріф аль-Бішарі подолав свою розгубленість і коротко продовжив небагатослівну сповідь словами:

— Є якась таємниця у тій істоті!

Погода була помірною. Сонце на землі вимальовувало довгу тонку тінь Аріфа й коротшу та товстішу — Марван-бея. Той усміхнувся короткою ввічливою усмішкою й підійшов ближче до високого чагарника, біля якого розташувався з сигаретою аль-Бішарі. Його незвичайно білі зуби при цьому вражаюче вищірювалися вперед.

— Що ти маєш на увазі, Аріфе?

Між ними пройшов розмірений період мовчання, під час якого аль-Бішарі водив поглядом по небокраю. Він повільно повернувся увагою на землю, сплюнув тютюн і розповів про свою зустріч з Абу Джанзіром. Їм довелося побачитися, коли плем'я Аріфа покликали на допомогу жителі сусіднього села. Воно хоч і розташовувалося далеченько, на кордоні між племінним Єгиптом і Північним Суданом, та все ж вело торгівлю з родом аль-Бішарі, члени якого зналися за свою великодушність і високий бойовий дух. Вони постійно стикалися з викликами кочового способу життя, пересуваючись пустелею та джунглями, і не відмовили задовольнити прохання мирних сільських жителів. Одноплемінники Аріфа збиралися вполювати цю дивовижну істоту, а потім із великим для себе зиском продати комусь з іноземців, хто ще лишився у місті, в Асуані. Ситуація потребувала втручання, особливо враховуючи довгі й дружні стосунки з селянами, за роки яких чимало верблюдів було переправлено людьми Аріфа з суданського Ваді Хальфа у глибини єгипетської пустелі. Та, на превеликий жаль усіх зацікавлених сторін, зустріч із чудовиськом завершилася на користь останнього. До того моменту в Аріфа аль-Бішарі не було особистих причин ненавидіти Абу Джанзіра.

— Так і не ясно. Тож про яку таємницю йдеться?

— Дехто вважає, що Абу Джанзір є охоронцем фараонівського храму та християнського монастиря, які багато років як потонули у результаті будівництва Високої Греблі.

Марван-бей випустив із рота велику хмару тютюнового диму і подарував Аріфу легку ввічливу посмішку, на яку той не зважав, ведучи далі свою

історію. Він, мовляв, бачив Абу Джанзіра згори, біля пальми шейха Гаріба. Чудовисько рухалося здалеку, його спина й живіт були обмотані іржавим залізяччям ланцюгів, що деренчало з кожним наступним кроком. Абу Джанзір був схожий на якесь легендарне створіння, що пройшло нещодавно крізь метушню бою, навіть не звернувши уваги на своїх супротивників. Аріф хотів був попередити свого дядька, який опинився на шляху чудовиська, — та де там. Тієї ночі Абу Джанзір повернувся неушкоджений, а от дядькові перепало.

Абу Джанзір дядька пошматував нещадно. Його нижня половина була відірвана, перш ніж бідолашний встиг зробити бодай постріл, і коли б чудовисько не відволікли верблюди й двоє наших одноплемінників, воно б завершило свою розправу вмить. Усе сталося так швидко — попри наші приготування, обережність і здоровий страх. Скільки часу я провів, спостерігаючи за бійнею, — не скажу. Мій погляд був прикутий до пальми. Облишивши людей, Абу Джанзір попрямував до верблюдів, а я не мав жодних сил і бажання рухатися. Минув іще якийсь час, поки я зміг оговтатися, забрався на дерево і з його вершини оглянув місце бійні. Багато запитань мене тривожило: як він проходить крізь воду? Яким чином потрапив на нашу землю? Як йому вдається з'являтися так раптово, хоча ми готували ділянку для полювання з добрий тиждень і нікого не бачили? Тож повір мені, коли тварюка опинилася раптом у мене під пальмою, я вже готовий був задорого віддати йому свою душу.

— Як?

— Я збирався стрибнути на нього. Боротися. Та дивне відчуття позбавило мене сил у цю мить.



Я був немов мертвий, очікуючи на вирішення своєї долі. Абу Джанзір сновигав під пальмою, до якої прив'язана коза шейха Гаріба. Я думав вже, що він із нею щось зробить — та ні: лише понюхав її, а потім усім своїм здоровенним тулубом повернувся до мене і почав ніби як на пальму видряпуватися, так само як я до цього раніше.

Його дихання ставало все ближче, долітало з усіх сторін. Та крона пальми приховувала мене від небезпеки. Дерево немов погодилося втягнути мене у себе, приховати від чудовиська. Усе, що стирчало назовні, — це мої очі, я не мав сили і сміливості їх заплющити, тож тихо сидів і спостерігав за Абу Джанзіром, очікуючи своєї участі. Очі — усе що від мене залишилося, і можливість бачити подарувала мені милість життя. Я міг лише мовчки благодати про визволення.

— І це кажеш ти, мій розважливий аль-Бішарі!

— Так і було, правду кажу. Повір мені. Так от. Чудовисько чогось раптом почало розчаровано спускатися. У своєму сховкові я залишався для нього невидимим, та моя цікавість змусила мене спочатку висунути обличчя, відтак усю голову, а згодом і решту тіла. Я розгледів Абу Джанзіра краще. Він виявився височезним, ледь не досягав дерева зростом, його ноги і хвіст міцно стояли на землі, а щелепи були готові терзати й шматувати. Та що мене здивувало найбільше — це коза, вона була дивовижно спокійною. Жувала собі траву й насолоджувалася вітерцем, а потім почала бекати до чудовиська, по-своєму робити якісь дружні жести. Тож воно облизало їй обличчя кінчиком язика і ніби як заспокоїлося. Язик розміром з добру циновку. Раптом Абу Джанзір побачив мене — я вже на той момент добряче визирнув

зі своєї схованки. І чомусь він мене не зачепив. Уявляєш? Від кроків Абу Джанзіра стугоніла земля, та замість того, аби розтерзати мене, він просто грізно на мене замахнувся — аж недобрим вітром повіяло, — але не вдарив. Він плюнув на мене. Мені залишалося лише обтертися.

Потому Абу Джанзір рвонув у п'ятьму — бо вже стемніло — і розтав десь у ночі, у напрямку озерних вод. Пальма гойдалася від вітру, а листя її крони награвало протяжну мелодію, що звеселяла моє серце відчуттям перемоги. Я зіскочив із дерева й опинився в обіймах піску. У цьому неможливому, неприродному протистоянні пальма виявилась єдиною, хто могла опиратися Абу Джанзірові. Порох, зброя та інший мисливський арсенал були проти нього безсилі, як і наші пастки. Та нічого вже не виправити. Моєю перемогою стало те, що я вижив. До ранку я пере-чекав біля пальми, долаючи свої страхи, і ніхто в цей час не з'явився, аби мені допомогти. Навіть шейх Гаріб, що володіє магією і не боїться Абу Джанзіра. Та він ніколи й не погоджувався на жодний із наших планів полонити чи вбити цю істоту.

— Стережися його, бею. Бо навіть сільські обходять його стороною.

— ...

— Це підозріла людина, яка несе в собі, немов пустеля, купи таємниць.

— ...

— Марване. Приймаючи угоду, яку ми збираємося укласти, тобі потрібно про щось знати.

— Що саме?

— Між шейхом Гарібом та Абу Джанзіром є якийсь свій секрет.

Аріф замовк і засунув руку в кишені свого білого халата. Звідти він дістав маленький нейлоновий паке-тик із жувальним тютюном. Обережно відкрив паке-тик, підчепив вміст двома пальцями і засунув тютюн між нижньою губою та яснами, повернувши пакетик на місце. Відкинувся на спинку стільця з пальмового листя і з надією подивився на Марвана. Через деякий час він нахилив голову і сплюнув коричневою рідиною проміж ніг. Розмазавши слід своїм легеньким черевиком, Аріф на деякий час замовк зовсім.

Подеколи він ретельно й акуратно зачісував своє густе волосся, заплетене у косички. Від рухів Аріфа віяло насиченим автентичним африканським аро-матом сандалового дерева, оліями з якого він мав звичку намазувати себе та свій легкий білий одяг. Марван-бей довго й задумливо вдихав той запах, з відсутнім виглядом міркував про щось своє. Він вирішував, куди далі. Мовчання, що запанувало між двома друзями, відтіняло рев і крики, що доносилися десь із-за ферми. Аж ось Марван-бей нахилився до аль-Бішарі та різким голосом почав розпитувати його про природу навколишньої місцини, її характерис-тики та людей, що тут мешкають.

З його обережності та надзвичайної м'якості в інтонаціях Аріф зрозумів, що Марван був на шляху до прийняття своєї місії. Це звичка Марван-бея. Коли він на деякий час віддається мовчанню, а потім обережно, ніби поволі оживає — економлячи слова у розмові. Це означає, що він готовий прийняти бій. Навіть його тіло змінювало обриси: він ставав схожий на крокодила, готового стрибнути та вполювати свою жертву.

Марван часто виявляв риси тієї здобичі, на яку він полював, перш ніж спіймати. Ця його надзвичайна здатність перевітлюватися жахала тих, хто мав із ним справу. Виглядало як магія — коли такий досвідчений стрілець відчував свою жертву, думав і рухався, як вона, у прагненні втекти. Марван почувався, немов у рідній стихії, — втілював у собі всі ці навколишні пагорби, гори та пісок, що розповзається у своїй безмежності, як вічність. Під час численних мандрівок, упродовж яких вони разом долали небезпеки, Аль-Бішарі часто бачив Марвана повністю голим у темряві пустельної ночі, коли той на животі або навколішки забирався в якусь печеру і сам скидався на звіра, на якого полював. Змінювався навіть колір його шкіри — на ній з'являлися плями, виростало кудлате волосся, тож Аріф відступав, тремтячи від жаху побаченого. Він біг до машини і повертався у найвіддаленіший намет їхнього табору, що розташовувався зазвичай серед такої ж мовчазної пустелі. У такі моменти аль-Бішарі тривожився і боявся більше, ніж коли бачив перед собою будь-якого живого звіра.

Після кожного тривалого полювання у пустелі аль-Бішарі був сповнений рішучості залишити Марван-бея і не підтримувати більше з ним стосунки через отакі жахіття — Аріфа вивертало від страху, коли він згадував про всі ті таємничі ритуали й дивні штуки, з якими пов'язував себе Марван-бей. Що тут казати, коли під час останнього такого сарфари Марван оголений упав на пісок і, лежачи на животі, шипів на змію! Він особисто спостерігав за її рухами, а потім його тіло стало їх повторювати: кінцівки втиснулися в плоть, тулуб видовжився і переходив у загострений тонкий хвіст. Переживши всілякі такі пригоди, Аріф уже готовий був чітко визначитися зі своїм небажанням далі мати справи

з оцим підозрілим чоловіком. Надто той був мінливий за своєю натурою, як пісок пустелі. Аль-Бішарі майже був упевнений, що Марван-бея насправду веде якийсь пустельний дух — зла сутність, що дозволяє проживати одночасно декілька життів.

Великі гроші, які приносять їхні спільні оборудки, — не єдине, що зупиняє Аріфа від розриву співпраці. Десь у глибині душі його невловимо вабила мінлива натура Марван-бея і те, як вміло той умів перетілюватись у різних істот. Було навіть цікаво спостерігати, як кожної нової подорожі цей чоловік змінювався — набував одних рис і втрачав інші, вживаючись у роль своєї здобичі. Підготування зазвичай тривали деякий час: іноді Марван-бей використовував холодну чи вогнепальну зброю, а часто, бува, надавав перевагу іклам, кігтям, ревові, гавкоту і крикам. Ті види істот, що йому не подобалися, Марван стріляв швидко, а інших вистежував із пристрасстю, неначе полював за ласим шматком, знімаючи з себе при цьому зайвий одяг і взуття. Багато разів мисливець перемагав і повертався, тріумфально несучи здобич перед собою, бодай і в темряві ночі. А бувало навпаки — приповзав поранений і вмивався кров'ю, що сочилася з його виснаженого, тремтячого тіла.

Траплялися моменти, коли аль-Бішарі охоплював жах, — у миті паніки він прямував до наметів подалі від того місця, де полював Марван-бей. Звідти зазвичай долинали крики, гарчання, скавуління й стогони, а також інші хижі звуки, що переходили у надривне виття — воно різко й тужливо обривалося й з'являвся сам Марван. Останнього разу він прийшов із полювання голим, вештаючись десь поміж скель і пагорбів услід своїй здобичі.

Усе це Аріф аль-Бішарі розповів людям свого

племені та жителями далекого села, що страждали від набігів Абу Джанзіра. Аль-Бішарі розкрив таємниці своєї співпраці з Марван-беєм, та йому не повірили — усі знали, що Аріф має буйну уяву, а тому перебільшує. Водночас людей об'єднувало прагнення помсти, тож староста села і шейх племені дійшли згоди в одному: є добрий стрілець і такою нагодою треба скористатися, аби покінчити з Абу Джанзіром.

Тоді ж таки жителі аль-Бішарії поховали тіла своїх людей і рештки верблюдів, потім також довелось відмолити душу дядька Аріфа, який помер через два дні після битви з чудовиськом через втрату нижньої половини. Та життя змушувало одноплемінників Аріфа знову повернутися до Судану вже за новим стадом верблюдів, замість загинувших у битві. Перед тим як відправитись у суданські хащі, родичі побажали Аріфу помститися за них і сподівалися почути хороші новини після свого повернення. Аріф не розповів їм про свою участь у битві з Абу Джанзіром, не видав він і секретів дивовижної пальми шейха Гаріба, що врятувала його від зубів чудовиська. Це було його особистою ганьбою. Як міг він зізнатися людям свого племені, що це чудовисько стало причиною такого приниження?

Земля біля обійстя шейха Гаріба була здебільшого кам'янистою. Це можна виразно почути, коли по ній гучним кроком ступала нога верблюда. Подейкують, тут не обходилося без магії, якою володів шейх і яка захищала його разом із козою і пальмою від зазіхань Абу Джанзіра. Чарам приписують і родючість пальми. Недарма добрим словом вважалося порівняти людину зі стиглим фініковим деревом. Після провалу їхньої мисливської операції і перед тим як розповісти про все родичам з аль-Бішарії, Аріф підійшов до пальми,

благоговійно обняв її і подякував за спасіння тієї жахливої ночі. Чоловік поцілував дерево і попросив у нього допомоги й сили помститися Абу Джанзірові — проклятій тварюці, що наплювала в обличчя Аріфу та розтоптала його честь і гідність.

Аріф аль-Бішарі жалівся пальмі: якби він міг, то скерував би цілу армію кочовиків зі свого племені та сусідніх племен на цього диявола, але ж як дізнатися, де й коли його шукати, бо ж Абу Джанзір просто собі спустився під воду озера і зник, залишивши Аріфа наодинці зі своїм соромом. Таку ганьбу можна вирізати з серця лише кинджалом, та Аріф не наважувався на самогубство, а тому продовжував бідкатися, довіривши свою долю пальмі — єдиному свідкові та переможцю у їхній сутичці з Абу Джанзіром. Аль-Бішарі плакав від образи, а дерево непорушно стояло, здіймаючись у небо своїми плодоносними кронами, наповненими фініковими плодами. Цього разу пальма видавалася цілком звичайною, ніби тоді, з Абу Джанзіром, це не вона врятувала життя Аріфові. Тоді все завершилося приниженням, поразкою і ганьбою. Аль-Бішарі нахилився до опалих фініків під деревом, аж коли побачив, як за ним спостерігає шейх Гаріб. Старий сидів на виступаючому камені біля свого обійстя і пильно слідкував за Аріфом. Шейх був підозріло спокійний, а на його обличчі грала ледь помітна посмішка. Самотня коза, припнута неподалік до стовбура пальми, дивилася на хазяїна і голосно мекала.

Шлях вів Аріфа одразу до села, тому він вирішив не затримуватися тут і взагалі скоротити за можливості своє відрядження, аби швидше повернутися до Каїра. Стримував його лише сором перед племенем і честь убитого в бою з Абу Джанзіром дядька. Тільки

Марван-бей, ця надзвичайна людина, міг допомогти йому очиститися від ганьби. Марван ніколи не виходив на полювання, не почерпнувши сил від самої пустелі, — подорожуючи нею тривалий час, він знав багато її таємниць. Єдине бентежило Аріфа, що Марван-бей зазвичай шукав собі здобичі серед пісків, скелястих гір і густих лісів і не мав особливо справ із водою. Втім, Абу Джанзір також прийшов до них із води на сушу — до села, твердою землею, і там мав би відбутися бій із ним. Краще полювати на нього серед вузьких вуличок і низеньких будівель, аніж на воді, де чудовисько просто проковтне свою здобич і ніхто навіть не помітить дурної смерті.

Небагато людей наважувалося шукати скарби фараонів у затонулому храмі. Тут Абу Джанзір почувався як удома й розправлявся з прибульцями як тільки йому заманеться. Та більша частина лихих історій, із ним пов'язаних, стосувалася тих ситуацій, коли чудовисько вибиралося на сушу. Тож це був свідомий вибір. Його вибір. Ось що сказав собі Аріф гучним роздратованим голосом, відкриваючи по-хазяйськи двері до кабіни старенького американського джипу. Глянув на сонце, прорахував маршрут до пункту призначення і вирушив у путь, назустріч величному золотому диску за обрієм. Чоловік натиснув на педаль газу, і десь позаду маленькими хатинками залишалося село. Так само і джип невдовзі перетворився на маленького жука, що губиться у далечині, залишаючи за собою вузьку смугу диму й пилу.

Марван-бей сказав:

— Ти мене знаєш. Мені не потрібні твої гроші. Але те, що я вполюю, — це моє. І чудовисько, про якого ти говориш, якщо я зустріну його, воно забезпечить мені безцінне задоволення від життя. Тож



дозволь мені зустрітися з ним, Аріфе. Відведи мене до його землі — туди, де відчутна його важка магічна присутність. Мені потрібна буде готова велика вантажівка з моїм обладнанням, і можеш бити у дзвін пригод у моїх грудях. Тоді залиш мене на самоті, щоб я мав змогу скинути окупи цього оманливого світу, який облягає нас, і кинутися в абсолютний простір стихії.

Марван-бей від надлишку почуттів мало не поцілував Аріфа в потилицю, та той поспішив піти — готувати вантажівку. Він зрозумів, що почало творитися з Марваном, і прихильно сприйняв присутність цієї потужної енергії в його душі. Світанок застав їх у дорозі — далеко на південь пустелі. Марван-бей готувався до полювання, як наречений до шлюбу, і весь аж сяяв від любові до своєї мисливської справи. Наступної ночі аль-Бішарі, дивлячись на свого друга, розумів — ось і прийшов час його помсти. Марван-бей почав змінюватися на очах, передчуваючи здобич, немов закоханий, який знав, що от-от зустріне свою кохану.

На перших підступах до пустельної місцевості світ довкола потемнів, тоді як очі Марван-бея яскраво засяяли. Сам він став більше схожий на хижака, чії груди переповнювало шипіння, хрипи і приглушений крик. Лише автомобіль порушував це єднання стихій. Ще за добу вони під'їхали до рівнини, де на мисливців уже чекали люди, готові їх зустріти. Серед пустельної тиші автівка ревіла особливо гучно, сповіщаючи про їхнє прибуття димом і шумом у навколишній простір. Група людей чекала в тіні, готуючись зустріти прибульців.